per accidens et velut ab extrinseco iuuerint sanctum nostrū ad amorē istū capescendū Reperio illa esse q̄tuor inter cetera que sūt matris deuotio. apta complexio. debita educatio et solitudinis affectio Matrez scimus ex legenda erga liberos suos miro religionis affectu fuisse deditam. Et pro peccato matris restituit filio bonū. Eccl. ij. quanto amplius p merito! Et hic sumo doctrinam moralem q̄ predicatores ad populū maxime debent ammonere matres vt liberos suos a puero p se nutriant et instituant ad religionis amorem et cultū q̄m temporib' nostris proh dolor horribilis est defectus in regimine infantiū et pueroz. Nam quasi cū ipo lacte bibūt saniem omniū peccatoz vbis et exemplis Et rectores scholarū debēt similiter eis esse p matribus exemplo apostoli p̄ma ad Tessa. secūdo Debet esse maxima solicitudo apd̄ eos vt sui pueri bonis moribⁿ adornent Q. si nō curāt (qd̄ omne flagitiū superat) si eos deprauāt ipsi tot mortibus digni sunt quot eorū scholares moribus depereunt Secundū iuuamen fuit apta cōplexio. nā et delicata erat et suauitate quadam mollis et pia Ex primo habuit q̄ esset meditatiuus ac perinde ꝓpter minorem immersionē anime in corpus ad raptⁿ et extases apta Ex secundo habuit faciliorē deuotionem et ꝓpunctionez sicut ecōtra de corde duro dicit q̄ male ꝛc. q̄ diabolicam obstinationem imitatur. Ex ista radice dicit sexus femineⁿ deuotus. Tertiū debita educatio a matre dehinc in religiouis austeritate. Constat em q̄ abstinētia et sobrietas preparant animā ad spiritualia facilius contemplanda exē plo trium puerozz. Quartum iuuamen fuit solitudinis affectio. Itaqz credi nō potest quantū nocent confabulationes inter homines dum etiam nociue non putant. Hinc dictum est q̄ amici sunt fures temporis. Primū aūt argumentum mētis composite est posse in vno loco ꝑsistere et secum morari. vt Bernardⁿ et ante eum Seneca docuerūt. Denicqz dici pōt omnia ista quattuor iuuisse de p accidens Bernardū vt propheta et miraculoz esset operator. inter que ego p̄cipua illa deputo que egit in conuersione illoz qui etiā auerti toto nisu fugiebāt. Sz hora finē flagitat. q̄ nos flagitemⁿ vt finem beatum obtinē sic languēdo hic per amorem diuinū possimⁿ q̄ in futuro secura tranquillitate in illo collocemur prestante dño nro Jesu christo

Sermo factus parisius

per doctorem eximiū Magistrū Johannem garson in die sancti Ludowici francorum Regis.

Conſiderate lilia agri quō crescunt Matth. vi Lu. xij. q̄ in euāgelio hodierno. Ad irrigandū lilia candida piorū q̄ castorū studiorū in agro mētis nostre quatinus det incrementū christⁿ cōuertamⁿ aciem nostre consideratio

tis ad illō lilium conualliū ex quo
idem christus prodīt qui est flos q
pascit inter lilia. Postulem⁹ vt a tor
rente fluentor serene gratie illabat
in nos trames aquarum salutariū.
purificans viuificans et fecundās
sterilitatem anime nostre Quod vt
fiat nequaquā omittēdū ē salutifē/
rum illud aue qd aue si veterū nar/
rationi credit oliz litteris aureis in
scriptum fuisse repertum est in liliis
ab ore cuiusdaz sepulti miraculoso
ortu germinātibus. qd preterea al/
latum est desup per os angelicū. et
nos illud pia deuotōne recolamus
dicentes Aue gratia ple. ꝛc. Con/
siderate ꝛc. R. p. et doctissimi ac sapi
entes viri considerāti mihi qd nūc
de ipsa consideratione loquendum
est tum ad omonitionē nostram. tū
ad gloriosissimi regis nostri Ludo
wici preconiū. dignū duxi ipsam cō
sderationis vtilitatē nō meis ꝗ be/
ati Bernardi verbis exprimē. Cui
nanq alteri magis assentire q illi
oueniet. qui supra multos hac vtu/
te pollebat. et a quo sup hac re nō
mediocris liber editus ē? Sit ergo
xv. pre. de osideratione ad Eugeni
um papā. Et primū qdez ipsuz fon
tem suū id est mentē de qua orit pa
ificat consilio. deinde regit affect⁹.
dirigit actus. corrigit excessus. opo
nit mores. vitam honestat et ornat
Postremo diuinarū parit et huma/
narū rer scientiaz confert. Et post
multa hmōi osequenter ostendit q
pacto ipsa osideratio mater ē quat
tuor virtutū cardinaliū. deinde ma
trem osiderationē circa que et qua
lia debeamus exercere salubri psun
daq declaratōne pertractat hinc
videte queso q latam nobis mini/
strat loquendi materiā thema nrm
qd premittit Cōsiderate. Restricti⁹
attamen tradi videt dū dicuz nō ē
solum considerate. sed cōsiderate li/
lia, agri quomō crescunt. Placet āt
vt sermo noster hoc mō loquendi
euangelico coartet de osideratiōe
liliorz agri quō crescunt. si tn vnaz
pri⁹ de ipsa consideratione conside
rationē elicuero ad laudē regis no
stri. Est aūt ista consideratio Sere
nissimus rex. rex Ludouic⁹ plurimū
suo tempore osideratiu⁹ fuit. Hoc
ita vel sentire vl dicere certa me ra
tio compellit. Pollebat qdē rex no
ster ceteris virtutibus cū sint cōne/
xe veluti sorores germāe in chorea
pulcerrima versis, mutuo vultibus
et ipsa cōsideratio non solum virt⁹
est sed directrix aurigaq virtutum
qua sublata virtus quelibet vitiuz
est. perspicua est cōsideratio. Prete
rea nōne profitet ecclesia regem no
strum digne sancteq principatū fu
isse? Neminem vero magis q ipsū
principem decet consideratio. q sin
gularis quedam est mater pruden
tie. Hec est phi sententia. ix. politic
Hoc in omni arte perfacile ē anim/
aduertere Nā a rectoribus et archi
tectis in omni arte si consideratione
tollis qd in reliquo sie vtilitatis ne
scit. Pulcram subinde et ꝓposito cō
gruam narrationem infert Macro/
bius in saturnalibus sub hac qdem
sententia quia verba nō teneo. Fuit
in theatrico spectaculo Rome vn⁹

histrio vel mim' qui per gestus vt solebant studebat effingere et repre sentare personam principis. Excla mauit alter histrio ipm deficere a p prietate repsentatoris Appellat igi tur a populo vt istius errorem cor/ rigeret. Paruit Constituit se quoq; velut hominē meditabundum q ve hementer osideratiuum. signans ex hoc nihil magis decere principē q̃ q̃ esset consideratiuus. Et videre si non eandem sententiam in sacris lit teris consideram' Ille rex salomon predicauit dicēs puerbior. xx. Rex qui sedet in solio iudicij Intelligite: non in mensa. non in comesationib' et cubilibus. neq; discurrens euaga tione petulanti. dissipat omne malū intuitu suo. Et quid intuitus regis hic aliud dat intelligi q̃ acutā agē dorum considerationem? Et Isaie xxxij. Princeps que digna cogita/ bit id est considerabit. et ipe super duces stabit Propterea terre male dicit Ecclesiastis. x. cuius rex est pu er et principes mane comedūt Cur ita. nisi q̃ pueritia et matutina co/ mestio ad litteram aduersantur con siderationi? Cur subinde celebratur a Tullio memorabile id dictū Sci/ pionis Nunq̃ minus solus q̃ cum solus? Certe quia principem decet maxime secreta interdum silentia et secessus a turbis querere. vt solus consideret totius reipublice statum et solus absq; arbitrio ponat ante mentis oculos se ipm et curas oēs agēdor solertius et fidelius quan/ to secretius dijudicet. quoniā affir/ mante vno ex eisdem Scipionibus Et refert Valerius libro. vij. Nec silet Seneca tum in omnibus tum presertim in principe hec turpis et nō admittēda excusatio ē dicē Nō putaui. Adeo nihil absq; considera tione agendum existimauit esse q̃n futura caute preuideat Hec obser/ uabat inclitus ille Scipio african' minor qui quotidie nihil aggredie/ batur agendor quousq; diluculo solus in capitolio diu resedisse. quo factum est vt omnia ei pspere et p̃m estimationem tunc rhomanor diui ne succederēt. Sic Eneas apd Vir gilium. sic apud Terentiū comicus senex singula preuidisse sibi ipis me morantur. Deniq; siquis reuoluat historias acta q; regnor puta re/ cognoscet omnes pene regnorum subuersiones per clades bellorū fre quentius ex inconsideratione q̃ ali unde processisse. dū videlicet non sa tis exploratur hostilis machinatio dū eorum stratagemata vel insidie non caute circumspiciuntur. dū ruit p̃ceps improuida q̃ acies velut be stie in laqueos et in omne prorsus periculū. hoc Titus liuius. hoc Ve getius de re militari. hoc Frontoni us in stratagematibus et alij histo riographor palam tradiderunt et nostra tempestate nimis expertum est Et animaduertite p̃cor si forsan B attēdebat hieremias hierem. xij. dū lamentat dicēs. desolatōe deso lata est omis terra Et tanq̃ ab eo quereret ratio. subiūxit quia nemo est qui recogitet corde id ē conside ret de subuersione ipsa. Demum fu tura hierusalem flens saluator. ei p

causa precipua sue desolationis ex probrauit inconsiderationē quia si cognouisses ⁊ tu inquit Lu.ix. Optime et diuine hec et similia animo retinēs considerasti o gloriosissime Rex Ludouice. atq; studuisti vt te et regnū tuū p virtutem consecratiōis regeres et esses tanq; alter argus centoculus. velut etiam Janus qui partem spectat vtranq;. et sicut animalia illa prophetica que in circuitu erant plena oculis Ezech.i. Denicq; tanq; tibi tuisq; similibus audires dñm assidua exhortatione p sonantem primū thematis verbum Considerate. Et vtinam in hac calamitate nostra non solū terreni pncipes sed ipi precipue ecclesiastici q̄ regende presunt ecclesie hoc modo considerarent: hoc modo saperent et intelligerent aut nouissima prouiderent. potius q̄z turpi desidia aut turpioribus curarum terrenarū occupationibus mācipati ambularet vnusquisq; post prauitatez cordis sui. quasi post catenam qua circumstrictus trahitur. non ita res omēs seda labefactione corruerunt. non ita miseris et luctuosis modis omne diuinum et humanū nephas infaustum confūderet. Non postremo viri consideratiui vel cordati qui vel soli vel precipue ipsi dicendi sūt homines vtentes ratione. non inquaz spernerent aut irriderent p phantasticis a talibus vanissimis hominibus. imo non iaz hominibus sed monstris et portentis nihil de homine retinent preter exteriorez corporis effigiē retinentib⁹. Ita ē nō mentior neq; muto sententiā. tales nihil de hoie retinēt pter exteriorē formā corpis. q̄ peregrinis adhuc indumentis deformata. cum intus vere beluina et diabolica sint omnia Quoniam alij porcū viuunt. alij canem. alij leonem aut aliquam ex bestijs absq; humana consideratione Sed querelam hanc solitaz linquētes. quia etiam de eis que ab istis consideranda essent scripsit diffuse Bernardus vbi supra videamus si forte beatissimus Rex Ludouicus quodam specialiori modo sup alios reges ⁊ principes traducere poterat ad sui considerationē nō vnicam thematis particulā primam ꝗ ipsum thema integrū cum dictum ē Considerate lilia agri ꝛc. Jerū prius q̄z vltra progrediar incidit vnuz dicere quod ex consideratione magna vel prorsus maliuola gestum ē Sheri sicut accepi affixe sunt cedule plurime que preter morem maiorū nostrorū publicarent sermonez istū et quemadmodū de Rufino cōqueritur beatus Shieronymus tles videnē me aut potius onerare laudibus proprijs. sed ex modo faciendi vere sunt infamationes ⁊ honorifice contumelie. Constat q̄ a zelantibus vel collegium istud venerabile vel me vel vtrosq; processerunt hec cedule. Sed refert quo zelo. Naz si bonus fuit. plane tamen nō p̄m scientiam ⁊ conscientiaz. Si malign⁹ et liuidus. certe non p̄m charitatez Ignoscendū est igitur vel miserandū vel contemnendū vel orandum Sbanc veritatem quam testo hoc ze

lo loquor supplico persuasam habe
tote me impulsoē aut suasore aut cō
scio tales cedulas nullo mō factas
fuisse. Nōdum enim deo miserante sic
desipio vt imitari velim taz publice
militem gloriosum illū Thrasonem
comicum predicantem laudes suas
tanqz adulator et hiraldus sui ipi⁹.
et velut cuculus qui non nisi se can/
tat. et quanqz valde impar sim apo
stolo. vsurpo tamen humili fiducia
verbū suū in hac parte. non indige
mus litteris omendatitijs apōvos
Sed nec perlapsus sum in illud ab
Esopi fabulis sumptuz improperiū
Omnes accurrite rane mons partu
riet magnus. nascet ridiculus mus
Hec ex incidenti. Nunc ad rem re/
deo vbi de ipa consideratione lilio
rum agri particularius loquendum
est. Et primitus considerandum oc
currit q̄ habet hoc ꝓpriuz scripture
diuine insignis vbertas vt vēba ei⁹
singula mysteria sint quātūcunqz vi
deātur humilia. Res insuper loquū
tur in ea et docent mores et virtu/
tes. docent charitatez tropologice
seu moraliter. docent fidem allego/
rice docent spem anagogice. Ita ē
scriptura sacra lingua. vna et multi/
plex. breuisq latissima. quemadmo
dum et a diuino bartholomeo alle/
gat hierarcha Dionī. et velut specu
lum concauū in quo varie relucent
facies. Et rursus mānā i quo sapor
omnis reconditus inuenitur. Pro/
pterea non parum existimandū esse
putauit inclitus rex noster. q̄ mittit
nos xpus ad considerādū lilia agri
quō⁹ crescunt. presertim quia sume/
bat insigne suū ex lilijs more atauo/
rū suoꝝ. instar etiā veterꝝ illorum
quorꝝ meminit pbus in politic). qui
ornatum sumebant ex lilijs p̄m vi/
ctorias. Est itaqz natura nobis in/
sitū vt que sunt familiaria et nobis
insignia ea tum libentius tū frequē
tius considerem⁹. q ad horꝝ inspecti
onem facilior ē animi nr̄i formatio
Liliorꝝ igitur consideratio genera/
bat in rege nostro doctrinam mul/
tiplicem. qua nutriret ad fidez spez
et charitatem ceteras q̄z virtutes.
Ad fidem quidē dum inuisibilia dei
per ea que facta sunt in lilijs pulcer
rimis intellecta inspexit ex numero.
pondere q mensura. ex specie mō et
ordine. Na si pulcra. si decora. si spe
ciosa sunt lilia. sicut et valde pulcra
sunt quāto pulcrior speciosior q mi
rabilior est ille qui fecit ea. Ad spez
deinceps assurrexit dum conside/
rauit ea crescere que non laborant
neqz nent q que diuina prudētia sic
vestit vt Salomon in omni gloria
sua non fuerit opertus sicut vnū ex
istis. Si ergo prout arguit xpus fe/
nū agri quod hodie est et cras i cli
banū mittitur deus sic vestit. q̄nto
pluris est homo modice fidei. vt de
diuina prouidentia non diffidat. ꝗ
iactet curam suam et cogitatum in
domino et ipe eū enutriet? Ad cha
ritatē deniqz accēsus est rex noster
dum considerādo pspexit quo pacto
deus vsqz ad oblectatōnes varias
dilexerit hominē et propter eū etiā
liliū ne dicam tot res mirte pulcri/
tudinis decorisq virtutis formaue
rit. nec propter vnū hominē ista m

nus fecit qz cū multis fecit put est deductio apud sūgonē in suo de arra sponse. Quid aūt si ternariū liliorū in suo scuto regioz diuino rex nr̄ ad mores retorquere considerā do volebat Videbat eniz q̄liter lilioz fulgurat color aureus i cāpo azurro velut i ethere purissimoz serenissimo Et nōne poterat p ternarium hoc liliorū hoc cōsiderare vel tres virtutes prenoiatas fidez spēz charitatem in anima iusti celica aureo fulgore micantes. vel ipsā attendebat a qua originanť beatissimaz trinitatem in quo velut intellectuali scuto triangulari p circūincessionē oprehendenť positam. vel tres animē vires speculabať ocupiscibilez irascibilem rōnalem. Aut si iustius est accipe tres ptes imagines memoriā. intelligentiā. et voluntatem. Aut deniq̄z appropriati' regie maiestati tria lilia in scuto tres status in suo regno osiderare fas habuit idem rex nr̄. statū dico militantiuz statū osulentiū. statū laborantium sbi siquidem status etsi in omni policia reperiri habeāt vel mediocriť instituta. vsurpat tñ sibi regnū francie colorē ethereū ob singularez religionis cultū. Colorē vero aureū triplici illi statui contulit excellentia meritoz in vtroq̄z. Naz vbi quesoviuit vsq̄z terrarū vel in militibus strēnuitas potentioz. vel in osulib' et clericis sapiētia diuinioz. vel in laborantib' q̄ subditis obedientia p pensioz! Ita vt nihil erraverit q̄ regū francie dixerit in orbe posituz esse velut ortū et agrū quendā voluptatis amenissimuz ethereo splendore nitentem. fecundū quoq̄z lilijs hoc ē populis aurea dignitate fulgentib'. quē ortum irrigat fons ille purissimusq̄ fluuius niueis argēteus vndis vniuersitas parisieñ in quatuor facultatū volumina condiuisus quibus irrigať omnis terra. Agnoscitis vt opinor doctissimi et sapientes q̄z late patentem considerationē rex nr̄ habuit ex inspectatione p̄rioz insignioz. et dum rememorabať ex hinc Vbor christi que dicunt Considerate ꝛc. Et potuit q̄dem amplius ex osideratione liliorū et eorū crescendi mō animaduertere pius rex nr̄ tria esse nēcaria ad debitū populi toti' augmentū tanq̄z ad crementū viuentiū lilioz Nā si non est hō liliū nō dixisset p̄pheta Justus germinabit sicut liliū. Hec tria sunt q̄ lilia vt crescant exigunt

Ros Ros supne bñdictionis.
Humor Humor terrene sustētatōis
Clausura Clausura iuste ptectōis

Absque rore enim et ethere libero floccida sūt lilia q̄ decoloria. sic absq̄z diuina grā que ē pluuia volūtaria quā segregat de' hereditati sue q̄ absq̄z superno afflatu vel aspectu ppls omnis interi' cōtabescit. Porro arescūt lilia si defit humor bon' in radice. et ppls non subsistit ꝯ arescit si sibi defit sustentatio in corpe. Demū lilia si nō claudanť sepibus aut muris depascunť et oculcāt ea omnes bestie agri. et populi si non iustis legib' et obedientie muro oclu dank ipi celeriter hostib' inuasi deperēūt siue hostes intelligas spirita

les q̃ sunt mundo caro demonia. si
ue materiales et visibiles q̃ sunt ipi
hõies sibi ipis Nã nullũ est animal
alteri magl. inimicũ. Hec osiderasti
rex gloriosissime et viuentiũ liliorũ
agricola egregie Ludouice. Consi/
derasti inquã vt nosses quõ lilia ra
tionabilia agri tui regni crescerent
dũ viuebas in carne et nũc vt piuz
nobis credere est tuis interuentib⁹
osiderare nõ cessa ; dum regnas in
ethere. Cõsiderasti nempe vt eis nõ
deesset ros et aspectus celi liber dũ
in eis sancte religionis cultũ oserua
sti. Cõsiderasti vt nõ deficeret hũor
in corpe velut in terre fixa radice
dũ eos tpaliter sustentasti. Conside
rasti postremo ne dissiparet mace/
ria vel clausura iuste pectõnis. dũ
ogruis legib⁹ atqz iudicijs eos cõ/
muniuisti ita vt fuerũt populi tui in
star liliorz irrorati de sursũ / irrigati
deorsũ. et pecti quaquaversuz. Et
poteram o doctissimi et sapiẽtes vi
ri poterã ista lati⁹ deducere ex eius/
dem regis celebri chronica si vaca/
ret et nõ essetis onẽandi notissimis
Nã q̃s nesciat eũ fuisse in cultu reli
gionis catholice oseruãdo xpianis
simũ. Quin et hereticorz extirpator
fuit vehemens et bis feruentissimo
zelo succẽsus impios infideles bar
baros persecut⁹ est. et ad augmẽtũ
diuini cult⁹ multa monasteria ostru
xit. plurima reparauit. Cetez nega
ri nõ pt eũ de corporali sustentatio
ne subditorz curiosuz fuisse qñ ipis
etiã paupib⁹ inopibus et egenis in
ra et extra regnũ suũ tanta pieta/
is affectione et solicitudine puide
bat eos psonaliter mira prsus hu
militate visitans pascens q refouẽs
Quid ampli⁹ dicã de clausura lilio
rũ suorz p iustã legũ pectionẽ? Ipe
em legib⁹ bñ cõditis circũcinxit po
pulũ suũ puidẽs ne frangerent ab
eis. quasdã insuper addidit vt de p
hibitione duellorz et punitione blas
phemantiũ et forsan plures adiun/
xisset si nõ dictasset sibi cõsideratio
sua multitudinẽ ofusam legũ et sta
tutorz nõ tam pegere q̃z aliquan
do subuertẽ gentẽ cui seruãda man
dat. Exempluz in pposito Aceruus
lapidũ aut sepes spinaruz pegunt
et circũdant lilia. Q̃ si iusto ampli⁹
excreuerint vel spine vel lapides. la
cerant lilia. aut ab aeris libẽo hau
stu phib ent. Nõ secus ẽ de multitu/
dine traditionũ humanarz nomina
tim excõicationũ. Ad hoc spectat il
lud Matb. xv. Irritũ fecistis mãda
tũ dei ppter traditiões vras ꝛc. Ta
libus modis studuit optimus et so
lertissimus agricola nr regius bea
tus Ludouicus osiderare lilia agri
id est populos regni quõ crescerẽt.
dũ habebant rozẽ supernũ. humoẽ
terrenum. et septũ munitissimũ. Pri
muz de bñdictione celi. scõm de bñ
dictione terre. tertiũ de institutione
discipline. Ipsellem ita cõsiderarem⁹
oẽs. lilia agri nri quõ crescerẽt. Ne/
mo quipe est q̃ nõ agrũ habeat cu
re sue omissũ. de quo sapiẽs admo
net puer. xxiij. Diligenter ait exer/
ce agrũ tuũ. Alioq̃n audi ab eo ibi
dem quid mali subsecuturũ sit Per
agrũ viri pigri transiui. et ecce totũ
repleuerãt vrtice. operuerũt faciem

eius spine. ⁊ maceria lapidū destructa erat. Frustra quererenť ergo in agro tali lilia crescentia. vbi deest solers ꝓsideratio et dominať ignauia ea nō considerans que premisimus Nam propter abundantiā noxij humoris totū replēt vrtice mordicantis ⁊ exurentis luxurie. propť effectum non sereni roris operiunt faciem eius spine. Et quia maceria lapidū destructa ē per indisciplinatum dissolutionē conculcant totam sationem et germina vtilia omnes bestie agri. et singularis inobedientie superbe ferus depascit ea Ager iste si queritur qualis et quis sit. apte rnderť hō. s. minor mūdus. Mat. xiij Idem ipse hō est agricola sub agricola supremo constitutus. De quo Matth. xiij. et Job. xv. Porro totidem abundare liliis debz ager talis quot virtutibus iubeť insigniri. Nonne pulcerrimū liliū castitas? pulcrū sobrietas. pulcr iustitia. pulcrū et formosum sapia. modestia. fides. et ita de reliquis virtutibus floriferis quibus redolet ager anime velut odor agri pleni. cui benedixit dñs Gen. xxv. Sed credite nō parno aut gratis possidetur ager talibus liliis decoratus Emitur certe laboribꝰ q̄ plurimis et studioso colendi exercitio sicut in figura fortis mulieris dicit puer. vlti. Considerauit agrū et emit illū. Et quoniā nemo repente fit sūmus sed cum temporis cursu ⁊ etatis incremento crescunt altius ipa virtutū lilia. quemadmodū distinctio formosa significat que quosdam ponit incipiētes quosdam proficientes. alios perfectos. Considerem⁹ eadem lilia quo nature modo crescūt a primeuo sui germine ad medium robur stipitis vsq̄ ad floris fructꝰ q̄ maturitatez Hoc cōsiderantes christo obedim⁹ et sermonē aptabimus auditoribꝰ. Sunt quippe in hoc cetu venerādo homines sub etatis distinctione triplici. sub germinante adolescentia. sub virenti iuuētute. sub matura fructuosaq̄ senectute. In quibus pari typo virtutuz lilia succrescere debere demonstremus. Alia eniz virtus in fortitudinē et efficacia decet maturū senem. alia virilem iuuenē. alia tenerum adolescentem. Fallor si nō hoc signauit Apostolus Cum essez inquit paruulus loquebar vt paruulus ꝛc. cum autē factus sum senex euacuaui ꝛc. prima. Corinthecor xiij Idem notauit Oracius/poetas instituens et etates describens. Hoc modo presens cetus est velut ager ille in quo erant tres ordines ouiū accubantes iuxta puteū Gen xxix. Puteus locus est vnde hauritur aqua sciētie et salutaris sapie. Tres ordines ouiū tres accipimus ordines studentiū simpliciū. Considerāduz vero est q̄ etiā in omni etate necesse sit virtutū liliis vt crescant ministrare triplex antidotū q̄ predixi mus Rorem. s. humorē et clausuraz nihilominꝰ appropriatiori breuitate nō oia oibus sz singla singul disperiri curabimꝰ. Et stātes in terminis nris ne dissoluta fluctuemꝰ euagatione dicemꝰ q̄ clausura disciplinē p̄cipua nēcaria est in agro adolescen/

tũ teneroꝝ q̃ ad incipiẽtes. humor purus et sufficiens. aer in agro viriliũ iuuenũ q̃ ad pficientes. Ros supernꝰ q aspectꝰ celi liber decet maxime in agro maturoꝝ q̃ ad pfectos Et plane si vellemꝰ nõ operosũ erat adaptiones has ad alia deducere pſertim ad statũ ẽplicẽ pfatũ regni francoꝝ q̃ osistere poniẽ in laborãtibꝰ subditis. et inclitis militibꝰ q in clericis atqꝫ osulibus. Verum hec reliq̃ oia oꝑhendẽ q̃ dici se offerũt q̃s sermo sufficẽt? Postpositis ergo ceteris q̃ dicẽ vel ad laudẽ gloſissimi regis nr̃i copiosissime vl̃ ad edificationẽ nr̃am abũdantissime; cõsideratio pfunda nr̃i thematis ingerebat. sub triplici oratione ꝛcludat̃ sermo nr̃. Prima oratio ad incipiẽtes. secda ad pficiẽtes. tertia ad pfectos. Prima oro. Ad vos mihi nũc sermo est o generosi adolescentes. etsi generosi nõ degeneres. si disciplinati nõ discholi eẽ vultis. obedite christo iubẽti Quid iubet christus Considerate lilia agri quõ crescunt. Considerate et absqꝫ strepitu vel tumultu et fabulationibꝰ attendite. qm̃ ita in nouello agro mẽtis vr̃e crescẽ primula ꝟtuosoꝝ liliorũ germina oueniet. Sũt eẽdem insita vob̃ a natura agẽte infallibili germina quedã virtutũ. q̃si p̃m rõnes seminales quas Tulliꝰ appellat seminaria virtutũ. q̃ si nos inquit crescere et valescẽ sineremus. illa nos ad beatã vitã deducerent. Et de b̃ nõ siluit pb̃s. ñ. et b̃. Ibec semina nolite suffocare viciosis germinibꝰ aut aliunde disperdẽ Et quanqꝫ metuendum vob̃ sit. tum ab algido gelu torpentis desidie tũ ab vredine. tũ ab erucis. ab erugine et ab alijs pestibus improbis aduersantibꝰ incrementō spũaliũ liliorũ. Nihilominꝰ in p̃mis studendũ est ad clausurã cõgruã p̃ mur̃ discipline. q̃ nõ est apposita vel demolita. plane de lilijs actũ est pteruiẽ et pereũt. Quãobrem apprehẽdite disciplinã cũ illo q̃ dicebat d̃o Et disciplina ipa me docebit. Sz q̃d loq̃mur adolescentibꝰ? Forsan obsurdescũt. aut non satis osiderate suscipiũt q̃ dicunt̃ Ita est Sua quorundã garrulitas hoc indicat. Nimirũ minus idonei sũt osiderare ob crassam ignorãtie caligine. vel ob turbam passionũ. et desideriorũ iuuenilium. que cogitatõnes suas et consideratiões traducit aliorsum. aut quia indisciplinationem quam alibi exercent. huc afferunt. Pro eis idcirco considerate vos p̃ceptores et magistri venerabiles. ad vos me conuerto. vos qui talibus regendis preesse delegistis. et profecto duram in hoc prouinciaz (vt apud Terentium ponitur) ministrandaz suscepistis. Coerceat eos discipline vestre clausura. infra quam etiã mores componite q formate ad normam christiane religionis. Nam quantum piaculum est apud christianos. suos adolescẽtes non christiana sapere. nescire precepta dei? Et quid agendum sit. quid omittendum. quid credenduz quid sperandum et quid timendum penitus ignorare. Subuersio eis vel loqui vel legere que non prosint

morib⁹: aut plus eis obsint q̃z prosint ingenijs. Pudet q̃ alicꝗ vsq̃z in hodiernũ diem iudeorũ pueri instituuntur primitus in lege sua prout iussisse videtur dominus Deut. iiij. Confluunt ecce nunc ipi adolescentes pl⁹ solito de toto frãcie regno ad florentissimũ parisiensi vniuersitatis ortũ. eruditi habent illic in suis primitiuis et grãmaticalibus q̃ nuper nõnisi talib⁹ imbuti aduenire cõsueuerãt. qõ cur fiat et an faustũ sit presagiũ non suscepi discutẽ Scim⁹ q̃ in moriturõ aiali spũs ad cor diffluũt. Hoc vnũ dicere habeo q̃ eo ampli⁹ danda est opera in hac celeberrima vniuersitate. ne cassato vel neglecto discipline muro circa adolescentũ custodiã. erumpãt ex agro eorũ nõ lilia candida et odorifera virtutũz. ꝗ infelix loliũ et steriles auene vt Virgilius loquitur sentes quoq̃. et filices q̃ nociua queq̃z plãtaria vicioꝝ in pernicie non solũ taliũ ꝗ publicã ecclesie. vt proinde fiat ager qualẽ vidit Hieremias plenũ abominatõnib⁹ Hierem. xiij. Et o mors o tpa. Quantis et q̃t abominabilib⁹ plena sũt q̃ mens et corpora quorundã adolescentũ. et serpunt inter eos nefãda ꝗtagione nemine ꝗsiderante nemine ꝓhibẽte nemine euellente vtinã nemine impellente. et nullo modo eos qui conat extirpare admittente. Et heu malorũ cumulus istas suas abominationes non abominant cuz ꝓpheta dicente Iniquitatẽ odio habui q̃ abominatus sũ Et q̃d est iniquitatẽ abominatus sũ? Illã certe ꝗ os ꝗfessionis euomere vel eꝗci. Ad hoc vẽo agendũ est vt frequẽtius os clausũ et mutũ. et vix extrahit vnq̃z virus illud teterrimũ et obscenũ et nature aduersũ. nisi iuxta parabolaz scꝑture pereat coluber tortuosus obstetricãte manu ducti ꝗfessoris Quid igit mirandum si multi suffocantur. introrsus retento veneno hoc pestifero q̃ irremediabilit pereunt? Hoc saltẽ restabit remedij vt si sẽsus hominis et cogitatio prona sũt in malũ ab adolescentia. sicut etiã scriptura vox et experiẽtia nimis ꝗfirmat Hoc inquũ reliquã erat vt abominationes contractas abominarentur quia abominantes. hoc est confiderando euomentes sanarent et desinerent esse ager plenus abominationibus Preclare siquidẽ dictũ est. Humanũ peccare. diabolicuz ꝗ seuerare. Quocirca placet q̃nta discipline necessitas incumbit pro custodia agrorũ nouellorũ quos adolescentes dicimus. q̃ interea duz tenera sunt etate. et q̃ ideo in teneris assuescere multum est inquit Virgilius. Sit sup eos materia disciplineet detur optima forma viuendi. quam iocundam reddet ꝗsuetudo. Sed qui vero sunt magistrorũ. qui nec ista considerẽt nec obseruent erga suos discipulos seu perfido neglectu fiat hoc. seu contemptu puerso. seu timore cupido. ne se deserant et alibi migrent. seu suo perdito male viuendi exemplo. quid de illis ꝓnunciandum sit videtis. Tot enim agrorum spiritualium non instructores sed destructores dicendi sũt

quot saluare debuerāt et ꝓdunt. qn
etiā sepe fit vt vnꝰ adolescentis dis
solutio nō coercita vel nō prorsus
vt oportebat expulsa trahat cete
ras plantatiōes puras in siluestres
et degeneres moꝝ sucos et spuria
genimina adeo vt nō absq; rōnis
apparentia quesisse videat. Quintili
anꝰ an expediens sit adolescētes si
mul in scholis aut potiꝰ sigillatim in
domibus edoceri. Et qm̄ Quintilia
ni recordatio incidit qui fuit adole
scentū p̄clarus instructor. placet ea
pauca de institutionibꝰ suis excerpe
q̄ officio p̄ceptoris ascribit. Primo
inq̄t sumat aīm omia parentis erga
discipulos suos animū: ac succedē
se in eorū locū a quibꝰ sibi liberi tra
dunt existimet. Fas igit habēt p̄ce
ptores discipulos suos alloq̄ ñ sdē
verbis frigiosa materna q̄ pietate
plenissimis. quibꝰ hortabat egregi
um adolescentē Ludouicuz sua mr
Plus vellē charissime fili te mortē
incurrere temporalē q̄ p̄ aliq̄d pec
catū mortale te tuū offendere crea
torē. Secdo p̄ceptor nec habeat vi
tia nec ferat preclaꝝ verbū ab ore
pagani. Causam reddit satyricꝰ q̄
ꝓtemporaneꝰ Quitiliano fuit q̄ de
eo scripsit qz velotius et citius cor
rumpūt nos exēpla domestica ma
gnis cū animos subeant auctoribꝰ
Ideo subiungit q̄ maxima debet
puero reuerentia ut scz nil obscenū
nil impudicū nihil exempli scanda
lisantis innoxios oculos et mentez
corrumpat. Nam et angeli eorū sp
videant faciē p̄ris qui est in celis. Et
qui scandalisauerit vnū ex pusillis
istis expedit ei ꝛc. Et plus nocet exē
plū vnū malicie q̄z decem bonitatis
p̄ficerent. Nā puer cereus est in vi
tiū flecti et absq; doctore etiā mala
discuntur. Tertio p̄ceptoris nō au/
steritas tristis sit. nec dissoluta cha
ritas. ne inde odiū. hinc contemptꝰ
ordiat. Ibi notandū minꝰ obesse
charitatē nimiā q̄z austeritatē apd
adolescentes bone indolis q̄ citius
domesticantur blandicis ducti in
star auiū quas generosas appellāt
q̄z nimis tracti. tm̄modo careant
blandicie omni penitus impudici
cia mentis et corporis. Hinc cōclu
dit ipse Quintl non debere pueros
cedi verberibꝰ. Rationes omitto.
Quarto plurimus ei de honesto ac
bono sit sermo. Cōtra illos q̄ igno
miniosas partes corporis et actus
nefandos nō solū aperta impuden
tia nominare audēt sed impudētio
ri animositate hoc ex rationis per
sona licere fieri defendūt. nō ꝓide
rantes q̄ hec dicendo corruunt in
errorem begardorū et Turelipino
rū qui de nulla re naturaliter data
erubescendum esse dicebant. quēad
modū q̄ cinici p̄bi more canum dice
bant esse viuendum palam in nudi
tate et exercitio membrorum pu/
dendorum. quos inculpat Tullius
in de offi. tractans de pulcro. et de
core. Et Seneca precepit. Turpia
ne dixeris. paulatim em̄ pudor rerū
p̄ vba dediscit. Et apostolus. Cor
rumpunt bonos mores colloquia
p̄ua Quinto minime iracūdꝰ sit. nō
tamen eorum que emendanda erūt
dissimulator. Ad B enim sunt exem/

pta Platonis et Plutarchi et mlto rum Sexto sit simplex in docendo Ad hoc trahi potest illud legis antique Nõ seres agrũ diuerso semie Plurimũ q̃ppe obest varietas modoꝝ in docendo. et ex consequenti mutatio magistroꝝ nũc istoꝝ nũc illoꝝ. Septimo sit patiens laboris Octauo interrogatõnibus libenter respondeat. Nono nõ inꝛrogantes pcunctet vltro. Decimo laudãdis discipkoꝝ doctorib' nec malignus nec effusus sit qꝛ res altera tedium laboris altera securitatẽ parit In decimo in emendando que corrigẽda erunt non sit acerbus nimie q̃z contumeliosus. Nã id quidem multos a ꝓposito studendi fugat ꝙ quidã sic obiurgãt q̃i oderũt. Duodecimo. exemplũ aliqd̃ imo multa q̃tidie dicat que secũ audita referãt Licet enim satis exemploꝝ ad imitandũ ex lectõne suppeditet. tñ viua illa vt dicit vox alit plenius p̃cipue q̃z p̃ceptoris q̃z discipuli si recte modo sint instituti et amãt et verentur Hiꝛ ãt dici potest quanto libenti' imitemur eos quibus fauem' Hellem super omnia hoc obseruari preceptũ apud p̃ceptores nr̃i temp̃is tam in vico straminũ q̃z in domib' vt pro trufis et fabulis solitis peti et dici salutaria quedam et iocũda narrarent. qꝛ teste Oratio omne tulit pũctũ q̃ miscuit vtile dulci. Quẽadmodũ de mgr̃o Regmaldo gobart asseruit mihi digna fide relatio eũ vir aut nunq̃z legisse et audiuisse lectionẽ apud suos discipulos quin aliqd̃ immisceret salutis verbũ vehemenꝛ inculcaret. adeo vt magna pars scholariũ suoꝝ in magnos et religiosos viros euaserit. Tertiodecimo se p̃ceptores intẽte ac modeste audiri velint. Si hoc in scholis seruarek alia esset scholariũ attentio modestia in audiẽdo verbum dei. qd̃ vtiq̃z audiendum esset cũ sũma reuerentia et disciplina. et non minus q̃z presente sacrosancto christi corporis mysterio. Ita enim dicebat Aristotiles referente Seneca nunq̃z nos verecundiores eẽ debere q̃z cum deo loquimur. sic et dũ audimus Ceterũ discipulos decẽt ista Primo preceptores suos nõ minus q̃z ista studia amẽt. Secdo eos parentes esse non q̃dem corporis ꝫ mentiũ credãt. Multũ hec pietas confert ad studiũ. nã et libenter audient et dictis credent et cẽ similes concupiscent Ista sunt q̃ si erga adolescentũ custodiam et disciplinaz obseruenꝛ erit ager ipsorum germinans lilia candida virtutuz donec crescendo in robur maius erũpant Et ita factũ est in hac parte qd̃ iubet christus Considerate lilia agri. ꝛc quõ crescũt Superat iuxta ꝓpositũ ordinẽ post incipientiũ omonitionẽ orationẽ alterã subtexere ad ipsos ꝓficientes. ꝫ qm̃ aliquandiu tardiuscule tenuim' et breuitas amica est nr̃is adolescentib' fiat abbreuiatio sermonis nr̃i et osũmatio in tertia oratione que ẽ ad perfectos Secda oro tal erat q̃ ꝓnũciata nõ sunt Considerate lilia agri quõ crescunt o viri iuuentute viuida solida ꝛi. viri quibus ex crassa adolescẽtia

studium eē docet Oracius querere opes et amicicias inseruire honor Omnia equidez vobis circumspicienda sunt. omnia diligenti sedulitate et pro liliorū hoc est virtutuz forti incremento peragenda. Nō vltima tamen hec vos cura manet humorem sufficientem et salubrem hauire. nam humor si desit ariditate enecat. si superfluit eneruat q̃ languida dissoluit malicie. si corrupt' est inficit. Humor iste prius diffinitus est esse sustentatio quaz exigit cohabitatio in corpore. et anime quedam radicatio terrestris in eo. ita vt necesse sit habere panem ad comedendum et vestimenta quibus operiamur. Sed o deus q̃ multam eorum turbā aspicimus a quibus humor iste temporalis subsidij nō ad temperiem hauriē aut deriuari queriē nequaq̃ dicunt cum salomone Diuitias et paupertates ne dederis mihi. sed tm̄ victui meo tribue necessaria Petunt potius ne dicam rapiūt ad eruberantiam auidaz et inconsideratam que non irriget lilia ad robur stipitis quam obruat curis varijs et inutilibus et desiderijs multis que teste apostolo mergūt ad interitū Ita fit maledictus ager eorz germinans pro lilijs spinas t̄bulos et Genesis. Et quasi ager achelde mach id est ager sāguinis et peccati. Matb. xxvij. Et ager qui possidetur de mercede iniquitatis Actuū. Et que sunt he spine. quales tribuli? Nimiz cogitatōnes improbe. suspitiones inquiete. timores anxij. Bdole fraudes. quibus miser anim' pūgitur. suffoditur. discerpitur lacerat tur. Nunq̃z igiē spes lilia virtutū et pulcroz studioz posse crescere in agro quē humore tali cupiditatis toxicato sentis imbibitum Nunq̃ lilia etsi crescerent essent integra q̃ inē tot spinaz curas premunē ꝗ lacera et inualida et emortua. Nam quid ita pallescere facit. quid amplius robur omne virtuosi stipitis euacuat q̃z humor infect' auaritie? Auero ꝓtemptus eius eum aurea mediocritate et sufficientia reddit diuitem cū reddit securū generosū et erectū. eum quoq̃z ad legitimi roboris incrementū perducit. cui' in exemplum est regis nostri strennuissima ex frugalitate prodiens fortitudo atq̃z constantia. Multa hic de canino appetitu et voraci diuitiarū ac beneficioz apud ecclesiasticos nostri temporis multa de ꝓsequenti neglectu vtiliū ac preclaroz studiorū p lucrosis artib' ac scientijs Plura deniq̃z a pestiferis adinuēti onib' demolientib' agrū publicuz ecclesie ad pestē hāc cupiditatē. non dico satiandā sed irritandā occursabant indignanda seu melius miseranda ꝓsiderātib'. que sciens prete res vt statim in tertia oratōe fiat cōsūmatio ꝓbi nr̄i. Sequiē tertia oro Cōsiderate lilia agri qūo crescunt. Vos qui veneranda iā etate et canicie maturescitē Considerate q̃ imitamini. aspicite q̃ nō sp̄ humo tenerent lilia non solum germine contenta sunt erumpunt potius et crescunt in virens robur stipitis. speciosa et vario florum ordine

decorati. Postremo i flores pulcer/
rimosq; suaues incredibili signatos
arte semet aperiunt. qui flores libe
ro quodam et patulo velut aspectu
ad fontem luminis etherei solem iu
giter se conuertunt. Hec parabola
est humane etatis Sic tandem agē
dum est omnibus et huc peruenien
dum qui etate tam grandeua flore
scunt. nō semper more puerorum la
tendum est in numero terrenorꝫ aut
pusillo affectuū vel in solo germine
virtutum. neqꝫ instar iuuenū soli a/
ctioni insudare conuenit in solo sti/
pite fulciri. Sed prout considerati
onem que proprie est de celestibus
et sidereis ad superna conscendat
animus florescat formeť atqꝫ dila/
teť necesse est. q dicatis cū apl'o No
stra conuersatio in celis est. Nonne
meministis vt ꝓphetaruꝫ vnus ma
ledicit puero centū annorum? Non
ne Seneca elemētariū senē irridet?
Quicquid autem extra contempla
tionem liberam presertim celestium
agit animus est in eius oparatiōe
elementariū puerile infimū iacensq;
pusillū. et quantuꝫ distat radix lilij
a flore. tantundē et amplius differt
cognitō que communiter habetur
ex litteratoria eruditione ab illa q̄
in consideratōnis eleuatione otem
platiua sentiť. Quoniaꝫ prima cog
nitio serpit humi materialiū fantas
matū et desideriorū carnaliū ocur/
santium nubeculis quodammō fu/
scata. Itaqꝫ ne sursum euolet talib'
phantasmatū q desideriorū catenu
lis circumligata teneť in portiōe in
ferioris rationis que ē animalitas

Altera vero cognitio sursum emer
git ab hac confusione materialium
imaginū sic ꝙ remanet liber rōnis
superioris intuitus purus et seren'
et totus intellectiuus ad res perspi
ciendas cum sūma facilitate circū/
quaqꝫ diffusus Ita fit vt res eadē
longe aliter sciatur per eruditionē.
litterarum aut experiētiam commu
nem. et aliter per contemplationeꝫ
que facit hominem transire in affe/
ctum cordis et gustare de re quali/
libꝫ iuxta saporem sibi proprium. q
dat pure cognitioni que arida ē su
um saporem ac inde resultat sapien
tia id est sapida sciētia. Prima cog/
nitio in intellectu est. scda in affectu
Prima in quadaꝫ luce. scda in luce
et feruore. scda plus immutat quē/
admod dulcedo mellis plus afficit
duꝫ gustando sentiť et masticať q̄ꝫ
dū tm̄modo rationatie et visiue cō
spiciť. ita non oportꝫ otemplantes
plura scire q̄ꝫ alios. sed plurib' mo
dis et alijs Q̄ si gloriosus rex Lu/
douicus velut alter Dauid vir inť
tot turbas inť tot populos q absq;
lr̄is multis libera hac osideratōne
q otēplatōe pollebat. erubescat oci
osa et lr̄ata senect' si tali careat. et
si nō vltra sapiat q̄ꝫ paruulus. Imi
tand' est certe pr̄iarcha Isaac qui
egressus est ad meditandū in agro
inclināte iaꝫ die. q vide q̄d secutū ē
Siq̄deꝫ Rebecca illa prudens q de
cora q̄ sapientis p̄sonā gerit eidem
obuia fuit Gen. xxiiij. Inclinata est
q̄ppe dies vite in ipsis grandeuiori
b' Proptēa exire debēt ꝗ vespe ad
meditanduꝫ in agro illo celesti vbi

sapientia obuia erit. vbi thesaurus in margarita prefulgida felicitatis eterne reconditur. inuenitur q̃ Mathei. xiij. In hoc agro impetrat ara irriguum inferius et irriguum superius Judicum primo. In hoc agro apparet angelus vrori manne sedẽti et quiescenti et leuanti se super se. Judicum. xiij. De qua considerati/one loquitur inuitans nos ad eam Gregorius in omelia. Si considere mus fratres charissimi que et q̃nta sunt que nobis promittuntur in ce/lis. vilescunt animo omnia que ha/bentur in terris. Terrena nanque substantia superne felicitati compa rata mors est dicenda potius q̃ vi ta. Jp̃e enim quotidianos defect̃ corruptionis quid aliud est q̃ que/dam prolixitas mortis? Que autem lingua dicere. quis intellectus cape re sufficit superne illius ciuitatis q̃n ta sunt gaudia angelorum choris interesse. cum beatissimis spiritibus glorie conditoris assistere. presentẽ dei cernere. incircũscriptum lumen videre. nullo mortis metu affici. in/corruptõis perpetue munere letari? Sed ad hec audita inardescit ani mus. Jam q̃ illic cupit assistere vbi se sperat sine fine gaudere. Sed ad magna premia peruenirī nõ potest nisi per magnos labores. Hec ille. Vere sic est Nemo potest non dicã ad felicitatem. sed nec ad hanc feli citatis considerationem sublimem ascendere nisi cum forti contritione spiritus. Verbum est diuini diony sij. Nisi preterea cum ocio magno ⁊ libero a curis terrenis et desiderijs omnibus carnalium. nisi demũ assit constans perseuerantia cui soli ape ritur sola coronatur. Hec tria po nit Bernardus super cantica. Sed heu et ve multi ideo cedũt iuri pro pinq̃tatis hereditarie in agro hoc contemplatõnis quia ducere nolũt Ruth iuxta mysticã hisiozia Ruth quarto scriptam. Ruth interpretat quasi deficiens seu defectio. anim̃ vẽo humanus heres agri huius ex sua creatione et regeneratione nisi ruth ducat hoc est nisi deficiat a se ipso et agrum talem celestis cõtem plationis iure libero possidendum non attingit. Nõ videbit me homo et viuet inquit dominus. Et intelli ge vita sensuali et animali sed diuisi onem fieri inter spiritum et animam necesse est per verbum dei viuax et efficax. Que diuisio longe plus ha bet ammirationis q̃ anime et cor poris separatio quemadmodum te statur auctor libri de spiritu et ani ma. Et venerabilis Richardus. Sed quid conamur. quid multa garrien do balbutim̃ quasi videlicet rẽ tãtam tantis verborum angustijs claudere valeam̃. Hoc itaq̃ nequit fieri Scri pserũt multa plurimi virorum diuino rũ et eleuatorum sup hac re. et diuiñ Dionij. Augl. Gregl. et recentiores Bernij. Hugo. Rich. et post eos Bo nauen. et alij q̃ in hac occurrũt sniam nõ posse hac ognitionẽ osideratio nis qua loq̃mur inexptis aperire. quoniam est manna absconditum et calculus in quo est nomen scriptum quod nemo nouit nisi qui accipit.

et fons in quo non cõmunicat alie/
nus. Sileamus ergo et ad vnũ ob
edientes christo consideremus lilia
agri quõ crescunt. qm̃ hoc sufficiet.
tm̃ non deſit imitatio et applicatio
ad opus. Nonne liliorũ semen pri⁹
mortificat̃ in ẽra q̃z stipes assurgat
et q̃z flores emicent? Non aliter car
nalitatem et animalitatem cum su/
is appetitibus et desideriorũ passio
nibus corruptissimis emori necesse
est. si cupimus tandez patentib⁹ flo
ribus pulcrarum castaꝝq̃z affectio
nũ libero conspectu supernis inhia
re fulgoribus. Et quis ad hec idõ
neus? Nimiꝝ ille qui i valle lachry/
marum totus in contritõne perua/
lida peccatoꝝ sucꝝ positus morit̃
sibi. postmodũ germinatq̃ disponit
ascensiones in corde suo de germi/
ne ad stipitem. q̃ de stipite ad florẽ
hoc est de virtute in virtutez. de im
perfecto ad perfectum. donec aper
to mentalis sinus flore q̃ irradiata
desuper apice synderesis videatur
deus deorum in syon in presẽti per
gratiam p̃gustate dulcedinis. et in
futuro p̃ gloriam complete felicita/
tis. quam nobis ꝛc

Explicit sermo cuius su
pra habitus vbi s̃

Sequit̃ documentũ no
tabile de sacramẽto altaris ab eo/
dem Cancellario editum

Qui esurientes implet bo
nis iussit nos orare tan/
q̃z pauperes et mẽdicos
sed filios a patre qui est
in celis Panem nostrum quotidia/
num da nobis hodie Tu da qui ve
re es amicus ille euangelic⁹. ad quẽ
eundũ est media nocte presentis mi
serie petendo. querendo. pulsando
Commoda mihi tres panes Com
moda hoc ẽ cũ modo da. vel como
de da id est ad commodũ. Da qm̃
amicus meus venit de via vt ponã
ante illum Amicus veniens de via
potest intelligi vel spiritus propri⁹
ab euagatione se colligens. vel no/
ster proximus tuus viuus aut mor
tuus suffragijs indigẽs. vl ipse chri
stus ad ostium. stans et percutiens
et cenare volens. Amicus autez est
ipse de⁹ ad hominẽ triplicit̃. Uno
modo sicut dominans ad liberum
subditũ. Alio mõ sic̃ parens ad fili
um delicatũ. Tertio modo sic̃ spon
sus gerẽs se philocaptũ seu inamo
ratũ. gall. Amy pamours. Qõ so/
nat dilectus ex dilecto Amicus aũt
iste est ꝓprie potens cõmodare. a q̃
omne donuz fontalier iniciatiue li/
beraliter q̃ irreditiue indeuiabiliter
et terminatiue q̃z circlo quodam in
telligibili. vnde vt repetant ꝓrios
queq̃z recursus nec manet vlli tra/
ditus ordo. nisi q̃ fini iunxerit or/
dũ. stabilemq̃z sui fecerit orbẽ. Ami
cus aũt veniẽs de via quos panes